

Satwersmes komisijas 1.apakschkomisijas seinde 1.oktobri 1921.g.

Peedalas : Zeelens, Petrewizs, Trasuns, Bergs, Pabehrss, Gold-mans, Menders un Osols.

Seindei turpinotees eerodas G a i l i t s .

Deenas kahrtiba :

- 1/ Apakschkomisijas sekretara pahrwehleschana.
- 2/ Satwersmes likuma ^{un 63/} II.dalas 37., 38., ~~un 58.~~ pantu pahrredigeschana.
- 3/ Sodu panti par wehleschanu noteikumu pahrkahpschanu.

I.

Petr ewi z s sino, ka nepeenem apakschkomisijas sekretara peenah - kumuispildischana un wiha weeta, skaitot no sch.g. 1.septembra, eewehl OSOLU.

II.

^{un 63/} Satwersmes likuma 37..38., ~~un 58.~~ pantus peenem sekoscia redakzija :

37.pants. Saeimas wehleschanas ne wehlak ka septinas deenas pirms wehleschanam kandidatu sarakstu eesneedsejeem teesiba pasinot ka wini sawa saraksta atlikuma dalu skaitli wehlas saweenot ar weena waj wairaku ta pascha apgabala kandidatu sarakstu atlikumu dalu skaitleem. Saweeneschana noteek tikai tam'i gadijuma kad tai peekriht saweenojamo sarakstu eesneedseji. Weens un tas pats saraksts newar eeeet wairakos saweenojumos.

38.pants. Eesneedsot pasinojumus par eepreekscheja panta mineto kandidatu saweenoschanu sarakstu, sarakstu eesneedsejeem ja pasino, kanda kahrtiba ja nem kandidati.

58. pants. Par nederigam usskatamas wehletaju parakstitas sihmes, waj ari sihmes ar zitam pasihschanas eesihmem, waj eelikta kuweros kopā ar kahdu pasi peschanas eesihmi un wehleschanas sihmem, ja to kanda kuweta wairak par weenu un ja wihu saturs naw tas pats. Ja kuwera eelikte sihmju saturs ir weenads, tad par derigu atsiinstama tikai weena.

63.pants. " Saeimas deputatu skaitu kursch eewehlams katrā wehleschanu apgabala, aprehkina zentrale wehleschanu komisija, saskaitot wisos wehleschanu eezirkos nodotas balsis un scho sumu dalot ar skaitli simts. Pee tam katrā wehleschanu apgabala nodoto balsu skaits dallams ar eepreekscheja's dalli schanas isnahkumu un schanda zeta eeguntee weseles skaitli apsinme katrā apgabala eewehlamo deputatu skaitu."

III.

B e r g s sino par materialeem kahdi isleetoti pee usmetuma issstrandanschanas. Tee ir muhsu Satwersmes Sapulzes wehleschanu likuma atteezigee panti un Kreewijsas sodu likumu atteezigee panti. Atrod par pareisu turetees pee

65.

1903.g.sodu likuma 6.dalas 155 panta, eeleekot ka apakschpantus agrak no-sauktos likumos isteiktas domas.

Jaisteizas par sistemui waj ka papildu nodalas pee wehleschanu likuma waj ari ka apakschpantus pee mineta 155 panta.

M ender s atrod ka pehz sodu likuma 6 dalas wirsaksta schee sodu panti pilnigi nepaeet.

N o l e m j likumam likt sekoschu wirsakstu :

" LIKUMS PAR WEHLESCHANU BRIHWIBAS UN PAREISIBAS UN SAEIMAS DARBIBAS TRAUZESCHANU."

Eewada, teikumu peenem sekoscina redakzija :

" 1903 gada sodu likuma eeweetot sekoschus pantus :".

Numeraziju 155 strihpo, atstanjot kodifikatoram pantu eeweetoschanu.

Pahreit us panteem.

Z ee l e n s leek preeksch atteezinat schos sodus ari us paschwaldibu wehleschanu trauzeschanu. To pareds paschwaldibas komisija sawa projekta.

Schil jautajuma isschkirschanu atleek.

1.pants, pirmais nodalijums.

Petr ewi z s . Panta japareds saimmezikas atkaribas, launprahtiga leetoschana- to peenem.

Istirsa jautajumu par boikota peedraudeschanu wehleschanu eespaidoschanu- atrod par neeespehjamu scho eewest.

Z ee l e n s . Sodu mehru leek atstaht priwatam personam o mehnieschi, amata personam sodu leelaku - to atraida.

Pirmo nodalijumu peepem bes grosijumeem, tapat otro un trescho.

Zeturto nodalijumu peenem, strihpojot wahrdi " eebaideschanu ".

M ender s eekustina jautajumu par schi projekta nodoschanu juridiskai komisijai.

N o l e m j : likumu skatit eepreeksch zauri Satwersmes komisija un tad nodot juridiskai komisijai.

Nahkoscha sende 3.oktobri plkst. 1.deema.

Preekschendetajs :

Sekretars :

Fasals

P r o t o k o l s N r . 41.

66

Satwersmes komisijas I.apakschkomisijas sehde 3.oktobri 1921.g.

Peedalas : F.Zeeleens,A.Petrewiza,A.Goldmans,A.Bergs,F.Trasuns,M.Skujeneeks,Fr.Menders,A.Osols.

Nenogaidot sehdes beigas aiseet M.Skujeneeks un sehdei turpinajotees eeronas J.Pabehrss un M.Gailits.

Deenas kahrtiša : 1/ protokola peenemschana, 2/ likums par wehleschanu brihwibas un pareisibas un Saeimas darbibas trauzeschanu.

I.

Nolasa pagahjuschas sehdes protokolu un peenem bes grosijumeem.

II.

2.pants.

Bergs sino, ka pehz (*Yrau yuoniekti*) atteezigais pants, pehz kura winsch turejees, min ari to paschu sodu par "brihwibas un pareisibas trauzeschanu om balsosch" atrod to nepeederoschu muhsu apstankleem. Atrod pantu wispahrigi par leeku ka par edboschu pahrik indirektus pankahpumus.

Panta strihpotschanu peenem.

2/ bij. 3) pants.

Petrewizs atrod wahrdu " peedabū " par neweeta. Noseegums buhs wienigi tad, ja peerahdīs, ka wehletajs ir nodewis balsi pehz eespaldojuma, ko konstatet neespehjams. Bet ja-soda pats fakts ka pazeenashana ir notikusi.

Bes tam leek preekschā strihpot otro nodalijumu.

B e r g s peekriht abeem Petrewiza eebildumeem.

M e n d e r s leek preekschā " peedabū wehletaju, ka tas ir ar meeru nodot balsi u.t.t."

T r a s u n s - strihpot " waj atturas no balsoschanas.

Peenem M e n d e r a papildinajumu.

Otra nodalijumu strihpo.

T r a s u n a strihpojumu atraida.

Pantu peenem ar mineteem papildinajumeem un wahrda " atturas " weets leekot " atturetees ".

3. (bij. 4) pants.

T r a s u n s atrod, ka sods par wehleschmu sapulzes trauzeschanu ir par augstu un leek preekschā pirmo nodalijumu dalit, paredsot par wehleschanu trauzejumi se maku sodu, atstanjot " trihs gadus pahrmazibas bāns wehleschanu komisijas darbibas trauzetajeem.

67

Petrrewizs atrod pantu par peenemamu.

Pirmo nodalijumu peenem eesprauschot pehz wahrda "namā" "wahrdus" ne ilgak ka uss trim gadeem.

Otro nodalijumu peenem bes grosijumeem.

Trescho nodalijumu pahrdenhē par 4.pantu.

zeelens - strihpot "naudas sodu."

Menders atrod par instu scho isteikt sewischka pantā, pee tam ar dauds leelaku sumu, kas korespondetu ar bijuscheem kreewijas likuma panteem.

Nolemj naudas mīdu strihpot un likt kā patstahwigu pantu.

5.pants.

Bergs - strihpot "mehginajums sodams."

Trasuns - komisijai jasin kam teesiba balsis nodot, kam ne leek preekscha panta pirmo nodalijumu strihpot.

Gailits atrod par leuku wahrdū "sinadams", aissstahw wahrdus "mehginajums sodams."

Trasuns sawu preekschlikumu nōpem, eewehrojot to, ka ir usswehrts "sinadams."

Pantu peenem negrositu.

Menders aisranda ka 155 pants kriminal kodeksa pareds leelaku sodu nekā tikko peenemtā 4.panta.

~~Bergs~~ Bergs paskaidro, ka 155 pants pareds ofizielus pasinojumus no paschwaldibam jeb waldbas eestandem. 4 pants pareds partiju ussaukumi jeb zitu.

Menders - 4.pantā jausswer ka tas aissstahw weenigi priwatu organisaziu ussaukumus. Pagaidam pantu atstaht negrositu, bet eewahkt sipas no kriminal kodeksa sastahdita jeem.

Bergs scho jautajumu isschkir juridiska komisija.

6.un 7. pants peenem negrositus.

8.(bij. 7.) pantu peenem sankumu redigejot sekoschi :

"Eepreekschejos pantos (1-7)."

9 (bij.8.) pantu peenem wahrda "kawē" "weetā leekot" "trauze".

10.(bij.9.) pantu peenem wahrda "kawē" "weetā leekot" "trauze", otrā nodalijuma beigas redige sekoschi : "ar spaidu darbeem ne ilgaki ka us 10.gadeem."

Preekschendetajs :

Sekretars :

H. Osols?

68
Protokols № 42.

Satwersmes komisijas I.apakschkomisijas sehde 6.oktobri
1921.g.

Peedalas :F.ZEELENS, A.PETREWIZS, M.GAILITS, J.GOLDMANS, J.PABEHRIS,
A.BERGS un A.OSOLS.

Deenas kahrtiba:

- 1) protokola peepemschana un
- 2) wehleschanu likuma konstitioneli swarigu pantu
islase eeheetoschanai Satwersmes likuma I.dala.

I.

Nolasa pagahjuschas sehdes protokolu un peenem bes grosijumeem.

II.

ZEELENSv leek preekschā eenest Satwersmē pantu par to, kam naw
wehleschanu teesibas.Ja Satwersmē sīkki uspēnts kam ir wehleschanū
teesibas,tik pat swarigi prinzipā eeheetot pretejo.Nolasa wehleschanu
likuma 18.pantu.-Pantam audsinoscha teesiba.Satwersmi mahzis skolās.
Wehleschanu likuma techniskos soļos mas interesanta - to nemahzis.

BERGS atrod ka skolā mahzis konstituziju popularā atstahstiju-
mā,jo skolnekeem sausee panti neatstahj eespaidu.Soda mehri kas
mineti 18.pantā war tikt grositi peepemot soda likumu,tad Satwersme
ari jagrosa.Pahrstrahdajot kriminalkodeksu war tapat issaukt
grosijumu.Katrā sinā nowehrschams tas,ka ar weenkahrschu likumu
war atpēmt kahdai kategorijai wiņas wehleschanu teesibas, Tas no-
wehreschams,ja pee likumu doschanas patur wehrā konstituzijas garu.

GAILITS- ja atstahj 7. un 8. I.dalas pantus,tad eewedams ari
kaut kas lihsigs wehleschanu likuma 18.pantam.

18.panta pahnescanu us I.dalu atraida (3 par,3 pret,atturas
1.)

Tapat atraida 17.panta pahnescanu,ko leek preekschā PETREWIZS.

PETREWIZS leek preekschā eemest Satwersmē 63.panta saturu.

Pret to issakas GAILITS - leek preekschā Satwersmē noteikt
peezus wehleschanu apgabalus.

63.panta saturu pahnescanu peenem ,t.i.

Satwersmē uspēmams deputatu skaitla aprehēnaschanas weids.

Peenem uspēmt Satwersmes likuma I.dala,ka Latvija sadalama 5

wehleschanu apgbalos.

Redakziju usdod isstrahdat ZEELENAM un nest teeschi pilnai komisijai preekschā.

Tahlaku preekschlikumu naw.

ZEELENS eekustina jautajumu par noleegumu agitet basniza - to atleek, jo naw sehdē klaht TRASUNA,

Preekschehdetajs:

Sekretars:

G. S. S. S.